

V poslední době jsme svědky aktivizace politiků v našem regionu směrem k prodloužení provozu JE Dukovany a dokonce ke zvýšení instalovaného výkonu. O to se má postarat tzv. pátý dukovanský výrobní blok. Podporu tento týden vyjádřilo krajské zastupitelstvo v Jihlavě, pro se vyjádřil i pan prezident Miloš Zeman. Argumenty jsou jasné. Odstavení Dukovan by prý vedlo k sociálnímu kolapsu celé oblasti.

V příštím roce dosáhnou první dukovanské bloky projektované životnosti 30 let. Jestliže má provoz pokračovat, musí být Státním úřadem pro jadernou bezpečnost uděleno povolení k dalšímu provozu. ČEZ dokonce počítá s tím, že se podaří prodloužit až do roku 2035, kdy by elektrárna dosáhla padesáti let. Odborná konference na zámku ve Valči, o které jsme již informovali, měla ukázat jednotný postoj politiků, provozovatele i dozorných orgánů.

„Na konferenci nepojedu,“ říká jeden z lokálních novinářů. „Je to pořád stejné. Politici slibují hory doly, ale ve skutečnosti se nic konkrétního nedovím,“ stěžuje si. Pravda, v minulosti tomu tak bylo. „Valeč“ však byla na výsost zajímavá.

Oba socialističtí hejtmani, jihlavský Běhounek i brněnský Hašek se v úvodu konference předháněli v proklamacích podpory. Ministryně pro místní rozvoj Věra Jourová (ANO) pochází z Třebíče. Šla ještě dál. „Zastavení tendru na dostavbu Temelína je dobrá zpráva pro Dukovany,“ tvrdila. „Když se nedají peníze do Temelína, zbydou pro Dukovany,“ vysvětlovala na dotaz jednoho z účastníků konference, který je z Jižních Čech. Exsenátor Vítězslav Jonáš, předseda sdružení Energetické Třebíčsko, se dokonce dopustil prognózy, že „... pan Babiš už tady za sedm let nebude, vláda rozhoduje na desítky let kupředu a proto potřebujeme jasně danou záruku, že pátý blok bude“.

Horké hlavy zchladila předsedkyně Státního úřadu pro jadernou energii Dana Drábová. Mimochodem, její výklad měl jako jeden z mála i vědeckou erudici. „Dukovanští, mám pro vás špatnou zprávu. Minulý týden přistoupila Česká republika k mezinárodní úmluvě o hodnocení vlivu na životní prostředí, pojmenované podle místa vzniku Espoo. Jestliže bude mít kterákoliv země z 28 členských států EU obavu, že projekt může mít přeshraniční vliv, má právo vstoupit do procesu schvalování. To se týká i nevládních organizací. A nemusí jít o povolení nového zařízení. Já mohu vydat povolení k prodloužení provozu, když Dukovany splní všechny zákonné požadavky. Ale pak budou následovat mezinárodní soudy. Odhaduji jejich trvání na sedm, ale spíše na deset let. Připravte se, že se budete soudit!“, upozorňovala Drábová. Iniciativa Jihočeské matky už zareagovala a netají se úmyslem bojovat proti jádru i na této frontě.

Špatná zpráva se odrazila i na tiskové konferenci. Předseda sdružení Energoregion 2020 a starosta Náměště nad Oslavou Vladimír Měrka otevřeně pohrozil, že pokud politici nevyhoví a vláda nedá jasné stanovisko ke stavbě pátého bloku, dojde na občanskou neposlušnost. „Nebudeme se zamykat na plot, ale budeme blokovat vstup do elektrárny. Budeme blokovat EDU. To není proti jádru, ale proti politikům,“ hrozil starosta. Dobře ví, že blokování vstupů znemožní střídání obsluh reaktorů a technikům nezbude nic jiného, než elektrárnu odstavit.

A jak by to bylo s tím sociálním kolapsem? Universita Karlova právě provádí dvouletý socioekonomický výzkum dopadů vývoje JE Dukovan. Výzkum představil jeho vedoucí Marti Ouředníček. Pořádá dotazníkovou akci, výslech starostů i občanů. Oslovili 38 největších firem, které jsou „napojeny“ na JE Dukovany. Prozatímní výsledky jsou překvapivé. Pouze 18 firem dotazník vrátilo. Většina z nich hodnotí negativní vliv odstavení na firmu menší než 50%. To je ovšem v rozporu s názorem politiků.

Jaderka má možná smůlu, že hlavním obhájcem dostavby je Slávek Jonáš. Jeho ODS je dnes bezvýznamná, těžko se mu proto lobuje. Ostatně, nebyl to právě on, kdo se jako starosta obce Dukovany snažil počátkem devadesátých let za peníze rakouských zelených organizací elektrárnu odstavit tím, že chtěl zamezit stavbě meziskladu vyhořelého paliva? A není to ten stejný Jonáš, kdo nedávno za těžké miliony prodal ČEZu pole sousedící s elektrárnou?

Jisté je, že se ČEZ bude muset daleko více snažit obhájit existenci jádra. V době, kdy podstatnou část elektrické energie vyvážíme, kdy její ceny strmě padají a kdy je i cena větrníků konkurenceschopná a solárních panelů výhodná i pro domkaře, tak to nebude vůbec lehké.

František Ryněš